

Susanna Kubelka

Romano „Šiandien madam pareis vėliau“ autorė!

Ofelija mokosi plaukti

Alma littera

1

PARYŽIUJE LOVOS minkštesnės nei pas mus, namie, Kana-
doje. Paryžiuje jos ir platesnės, atklodės lengvesnės, pagal-
vės puresnės ir paklodės švelnesnės negu Toronte, Ciuriche,
Niujorke ar Vienoje. Priežastį nesunku paaiškinti: prancūzai
liesesni nei vokiečiai, mažesni nei amerikiečiai, reiklesni nei
kanadiečiai, lepesni nei šveicarai, jie turi mažiau taukų, todėl
ir opesnę užpakalį, o jį – ką tuo nustebinsi? – mėgsta minkš-
čiau paguldyti.

Prancūzai nepakenčia kietų čiužinių. Be to, nemėgsta mie-
goti vieni. Todėl jie išrado gašlią dvigulę lovą, būtinai reikalin-
gą puikiąją *grand lit*, kuri kartu su konjaku, šampanu, Šopenu,
šabli, impresionistais, pilimis prie Luaros, Kolete ir Santarvės
aikšte gerokai pagražino pasaulį.

Tačiau ką aš čia kalbu apie lovas! Paryžiečių sofas irgi pui-
kios. Aš guliu ant prašmatnios senovinės, aptrauktos geltonu
šilku *méridienne**, alsiai nukorusi kairę ranką per lenktą atra-
mą, o galva patogiai ilsisi ant kalno geltonų kaip saulė pagal-
vėlių. Ir štai kai šitaip nužvelgiu pati save nuo susitaršusių
rudų garbanų, krūtinės, liemens, strėnų, šlaunų iki išpuoselė-
tų mažųjų kojų pirštelių, kai grožiuosi lieknomis savo kojomis
ant žvilgančio šilko, o pirmiausia – kojinėmis, plonytélaitėmis
kaip voratinklis, su juodais taškučiais (jos vadinasi *moucheté*

* Panaši į šezlongą sofutė (*pranc.*).

ir dabar Paryžiuje madingiausios!), tuomet sutrikusi pakraipau galvą ir gryna sąžine sakau: gyvenime man yra buvę daug daug blogiau.

Nors mano motina tvirtino, jog esu gimusi po laiminga žvaigžde. Gyvenimas paties man po kojų grožį, turtą, sėkmę, šlovę. Tačiau įrodymų turėjau ilgai laukti, pernelyg ilgai, kad dar būčiau tikėjęsis. Bet prieš keletą savaitių viskas staiga pasikeitė. Atsitiko keisčiausių dalykų, ir aš, kaip paprastai tokiu metu laiku, nesu namie, Kanadoje, kur, suprantama, visur ledas, sniegas ir dvidešimties laipsnių šaltis, o esu čia, Paryžiuje, tysau ant savo *méridienne* prabangioje svetainėje, kuri teiktų garbės net Prancūzijos prezidentui. Ir tai, mano mieli, tik pradžia!

Aš apsistojau ne viešbutyje. O ne! Aš turiu savo butą, šešių erdvių kambarių, su langais iki pat grindų. Paryžius guli man po kojų tikrąją šių žodžių prasme. Didingas vaizdas.

Tiesiai prieš mane, gana toli, bet aiškiai matoma, baltuoja garsi visame pasaulyje *Sacre Coeur* – Švč. Jėzaus Širdies bažnyčia, dailutė, lyg nulieta iš glajaus. Kairėje, taip arti, kad, regis, galėtum paliesti ranka, – didžiulis Panteono kupolas. Tarp jų vaizdingi pilki skardiniai stogai su skliautuotomis mansardomis, sodais ant stogų, gėlių vazonais, kaminiais ir kambariais tarnams, – vientisa jaudinanti sumaištis, tokia nepažįstama ir įkvepianti, kad vien užmetus akį ima daužytis širdis. O aukštai spinduliuoja žydras pavasario dangus. Kodėl ne? Juk balandis ir saulė šviečia.

Aš vardu Ofelija, kilusi iš Port Alfredo gražioje Kvebeko provincijoje. Ir, kaip visi Kanados prancūzai, jau vaikystėje svajojau apie Paryžių, nes mums Paryžius – pasaulio bamba, meilės centras, didžiausias elegantiškumas, taip, garbindama jį laisvais vaakarais aš netgi iškalčiau atmintinai Paryžiaus planą.

Prieš kelerius metus pirmąkart atskridau čia trumpų atostogų, tarp Romos ir Londono, ir tuomet man paaiškėjo vienas dalykas: aš gimiau ne tame krašte. Aš priklausau ne Kanadai, juo labiau ne Kvebekui, aš priklausau šitam miestui prie Senos, visa visu-tėlė. Aš tinku Paryžiui kaip meilužis lovai (taip sakoma pas mus,

namie), o paryžietės, kurios ten žemai, gatvėje, tokios grakščios ir įžūlios tipena nuodėmingai brangiais bateliais, netrukus manęs nebebaugins. Aš dar joms parodysiu, vėlių vėliausiai po šešių mėnesių. Taip! Jos dar nustebs! Visos!

Taigi gyvensiu čia pusę metų. Nuo balandžio iki spalio. Aš užsikroviau darbą, teisybė, nelengvą, tačiau panorėjusi viską galiu padaryti, tą įrodžiau jau būdama vaikas. Aš ne kalbu, o veikiu. Tuo skiriuosi nuo daugumos žmonių, kurie tik kalba, kurpia planus, vilioja ir žada, ir kas iš to išeina? Šnipštas! Ir nuo to man net vidurius suka. Jeigu aš ką nors pasakau, tai ir padarau. Ir, guldau galvą, spalio mėnesį aš nebebūsiu tokia pati, kokia esu dabar.

Po teisybei, tai visuomet skyriausi nuo kitų, jau savo vardu. Mano vardas Ofelija parinktas ne atsitiktinai. Visų pirmgimių mūsų giminės dukrų vardas toks. Šito pareikalavo mano prosenelė, gyvenusi Brazilijoje. Ji buvo artistė ir paliko mums kaip paveldą šitą nelaimingą vardą, kad jis neštų laimę gyvenime. Kartu su vardu dar paveldėjau ir jos vešlias krūtis, ryškiai rudas garbanas ir, savo džiaugsmui, mėgstamiausią jos žiedą, kurį aš, kaip ir ji, mūviu ant dešinės rankos smiliaus.

Šitas žiedas traukia visų žvilgsnius. Jis nukaltas iš 22 karatų aukso, o jo akis – labai retas oranžinis opalas, apsuptas mažyčių nešlifuoatų žiburiuojančių deimantų. Viskas braziliškos kilmės: auksas, brangakmeniai, rudi mano plaukai, temperamentas, tik ne vardas Ofelija. Jis iš Anglijos. Sugalvotas Šekspyro.

Ar žinot Šekspyrą? Labai galimas daiktas. Rašyti jis mokėjo, čia neprikibsi. Tačiau jeigu skaitėt jo „Hamletą“ ir prisimenat, kas grėšė vargšei Ofelijai, tuomet neaiškinsiu, kodėl esu kitoniška nei visos tos, kurios vardu paprasčiausiai Džeinė, Mari, Mišelė ar Rozi.

Aš sužalota nuo pat krikšto. Auka tų autorių vyrų, kurie mus, moteris, savo knygoje (taip pat ir pjesėse) numarina su tokiu neįtikėtinu malonumu. Ofelija nemoka plaukti, tačiau iškart šoka į vandenį, kai tas vargeta Hamletas nenori jos vesti. Taip rašo Šekspyras. Nepaisydamas jokios logikos, jis paskandino mano

bendravarde, mat iš tikrųjų ji būtų tik trumpai nusijuokusi, nusisukusi ir susimedžiojusi kokį dabitą karininką! Taip manau aš. Taip manė ir mano prosenelė, suvaidinusi Ofeliją tūkstantį keturis šimtus keturiasdešimt keturis kartus.

Jeigu jau esi moteris, tai nebūtinai iškart puoli į vandenį. Tuomet lieki netekėjusi ir darai karjerą. Arba išmoksti plaukti ir sieki rekordų. Ar išmoksti žiūrėti į meilę taip pat lengvabūdiškai kaip vyrai. Arba visa galva pasineri į darbą, praturtėji, išgarsėji ir išteki už vyro, kurį myli, nors tas plikas kaip tilvikas ir gal net dvidešimčia metų jaunesnis.

Arba pasielgi kaip aš, ir tai apskritai geriausia išeitis!

Šiaip ar taip, Ofelijos vardas įpareigoja siekti pasisiekimo, nes kas jau čia nori būti prigirdytas. Taigi nuo pat vaikystės aš buvau itin atsargi, mažčiau apdairiai, stebėjau atidžiai, skaičiau ką nutverdama ir atmesdavau viską, kas tik sukeldavo man įtarimą. Pirmiausia amerikiečių jaunimo kultą, pavergusį visą Kanadą ir mano drauges.

Tos vargšės avelės, vos sulaukusios aštuoniolikos, pasijuto tokios senės, kad spjovė į išsilavinimą, studijas ir nėrė žemyn į meilės kapą. Tiksliau pasakius – ištekėjo ir tada tarytum išnyko nuo žemės paviršiaus. Geriausia mano draugė, puoselėjusi didžiulius planus ir ketinusi tapti įžymiausia Kanados artiste, būdama devyniolikos metų, nusileido tiesiai į gimdyklą, o jos karjera nuėjo šuniui ant uodegos.

Ji priaugo penkiolika kilogramų, metai po metų davėsi su vystyklais, nešvariais skalbiniais ir nepatenkintu sutuoktiniu. Man tai buvo pamoka! Kitoms pasisėkė irgi ne geriau, ypač toms, kurios mokykloje juokėsi iš manęs, nes aš aiškiai turėjau senmergiauti.

Kaip jos gyveno? Taupė, šykštavo, ginčijosi dėl pinigų namų ūkio išlaidoms. Virė, skalbė, auklėjo vaikus. Jų meilužiai tapo sutuoktiniais, vakarais knapsinčiais prie televizoriaus su skardine alaus rankoje. Be šito aš puikiai išsiverčiau!

Port Alfredas – uostamiestis, o aš nenorėjau vandenynų žvejo, dokininko, jūreivio, laivininkystės valdybos tarnautojo (šios

valdybos *direktoriai* parsiveždavo žmonas iš Paryžiaus!). Taip pat man nereikėjo medkirčio, kailinių žvėrelių medžiotojo, aukso ieškotojo, ruonių dobėjo, juo labiau žuvų fabriko darbininko. Palaiminta motinos, kuri buvo mokytoja ir nutuokė apie visus šituos dalykus, išvažiavau iš Port Alfredo.

Įstojau į koledžą Toronte. O kadangi nuolat jaučiau, jog turiu dar daug daug mokytis, tai dvejus metus dirbau universiteto bibliotekoje, laisvalaikiu perskaičiau visas įžymių moterų biografijas, kokios kada nors buvo parašytos. Tai įkvėpė man drąsos. Ką galėjo jos, galiu ir aš, mažiau ir pasiryžau pati praturtėti, išgarsėti ir parodyti pasauliui, iš kokio molio esu nudrėbta.

Toliau išmaišiau visą Kanadą, dirbdama vienoje bibliotekoje po kitos. Vankuveryje atidariau klestintį knygyną. Monrealyje vadovavau populiariausio dienraščio archyvui. Otavoje visas savo santaupas investavau į literatų kavinę, kuri per labai trumpą laiką tapo valstybės tarnautojų, diplomatų, artistų ir dailininkų susitikimų vieta. Po penkerių metų pelningai ją pardaviau ir apdairiai padėjau pinigų į banką. Beje, procentai tokiu atveju maži, tačiau išvengiama pavojaus, kad vieną dieną tavo pinigai išnyks be pėdsakų.

Kaip ir visi Kanados prancūzai, aš užaugau mokėdama dvi kalbas. Tačiau, skirtingai negu kiti, po koledžo aš moku anglų ir prancūzų kalbas žodžiu ir *raštu*. Tai labai prisidėjo prie sėkmingos mano karjeros, nes kai perėjau dirbti į spaudos sferą, galėjau brangiau parduoti savo paslaugas.

Už didžiausią atlyginimą dirbau Kanados radijui ir televizijai. Paskui Holivudui. Viena amerikiečių kino filmų studija pasamdė mane dirbti spaudos atstove, ir po ketverių metų aš padvigubinau savo santaupas. Tačiau paskutinė darbovietė buvo man pati įdomiausia, nes vėl susidūriau su knygomis. Dabar mano tikslas buvo įsteigti Monrealyje vienos didelės Prancūzijos leidyklos filialą ir jam vadovauti.

Aš supratau vieną dalyką. Jeigu man kas nors įdomu, tai sugebu dirbti. Man nereikia specialybės diplomo (ir šiaip niekam

tas diplomatas nerūpi) ir klaidingai brangių kursų. Jeigu mane kažkas iš *tikrųjų* patraukia, kaip knygos, kino filmai ar stambi pinigų suma, viską išmokstu per nepaprastai trumpą laiką. Taip pat atsitiko ir su meile. Pagrindines taisykles suvokiau žaibiškai.

Taigi! Mes, moterys, be reikalo bauginamos. *Sweet little sixteen*, šešiolikmetė geltonais plaukais, šita vaikiška erotika mums nekelia jokios grėsmės. Gyvenime turi vertę ne mergina, o moteris. Svarbu ne pumpuras, o žiedas. Be to, visi, kurie už didžiulius pinigus yra pirkę gėlių, žino, jog kai kurie pumpurai apskritai neišsiskleidžia. Tą žino ir protingi vyrai.

Daugiau laimi tas, kas myli moteris. Aš pati – gyvas įrodymas. Sulaukusi trisdešimties, nebenuvyčiau nė vieno vyro. Anksčiau visko pasitaikydavo, prisipažįstu. Tada buvau pernelyg sukaustyta, nepatirdavau malonumo, o nuogas vyriškio kūnas keldavo pasibaisėjimą. Ačiū Dievui, dabar viskas pasikeitė!

Tikrai! Aš savo epochos kūdikis, beprotiškos, padūkusios, pavojingos epochos, pranašios tuo, kad pamažiukais vėl atrandamas brandaus amžiaus žavesys. Specialiai sakau – vėl atrandamas, nes jau prieš du tūkstantmečius Ovidijus tvirtino, kad moterys pražysta tik sulaukusios trisdešimt šešerių, ir – patikėkit manim – šitas įžymusis vyras išmanė tai, apie ką kalbėjo!

Tačiau ką aš čia šneku apie romėnus!

Maja Vest, pirmasis Amerikos sekso simbolis, kurios autobiografiją susižavėjusi aš tiesiog prarijau, pradėjo aktorės karjerą būdama keturiasdešimties metų. Geltonplaukė gražuolė Katrina Denev, jau *perkopusi* keturiasdešimt, Amerikoje laikoma europinio grožio ir elegantiškumo simboliu. O kas atlieka geriausius vaidmenis „Dalase“ ir „Dinastijoje“? Moterys, kurioms per keturiasdešimt. Ir jos uždirba daugiausia pinigų. Taip, temperamentingoji Džoana Kolinz tik sulaukusi *penkiasdešimt dvejų* išgarsėjo visame pasaulyje kaip televizijos žvaigždė – ir žeriasi milijonius honorarus.

Dabar jau nebepaneigsi: atėjo pasitikinčių savimi brandaus amžiaus moterų metas, ir aš su malonumu stebiu, kaip jos vėl

užkariauja prigimtinę savo padėtį darbe ir lovoje. Todėl ir aš tokia nerūpestinga ir patenkinta, sulaukusi keturiasdešimt vienu, guliu ant geltonu šilku aptrauktos sofos ir patikliai žvelgiu į ateitį. Kai man bus penkiasdešimt, mano ateitį galės pamatyti visas pasaulis. Viską suplanavau iki smulkmenų, netrukus kibsiu į darbą, o kol kas mėgaujuosi ramybe prieš didelę audrą.

Kai pasuku galvą, regiu save visu ūgiu ovaliame sieniniame veidrodyje, ir man šauna į galvą puiki mintis. Kol gyvenu Paržiuje, patenkinsiu savo vaikystės svajonę ir užsakysiu portretą dailininkui. Tegu mane visą nuo rudų garbanų, krūtų, liemens, strėnų ir šlaunų iki pat išpuoselėtų kojų pirštų įamžina tikras paržizietis dailininkas. Vėliausiai po šešių mėnesių, o gal jau anksčiau, greičiausiai nuoga, kokią savo Olimpiją nutapė Manė.

Žinoma, tai labai drąsu, tačiau šis sumanymas turi išliekamiosios vertės, nes vėliau man niekas nepasakys: „Ir kokius juokingus drabužius tada dėvėjote?“ Tačiau kojines su juodais taškeliais paveikslė bus. Ir dešinę ranką su brazilišku žiedu ant piršto viliojamai pasidėsiu ant nuogos šlaunies. Trūks plyš!

Atsikeliu. Neįtikėtina, kaip greitai bėga laikas! Dvi valandas pragulėjau ant patogiosios sofos. Tačiau ne vien svajojau, aš uoliai darbavausi. Skaičiavau savo meilužius. Sudarinėjau jų sąrašą. Iš viso – keturiasdešimt trys!

Keturiasdešimt trys kai kam gal yra solidus skaičius. Atvirai prisipažinsiu, jis pritrenkė ir mane. Jeigu nebūčiau užsirašiusi visų pavardžių, būčiau prisiekusi, jog esu mylėjusis tik su dvidešimčia vyrų. Kai kurių beveik neprisimenu ir nesu tikra, ar vieno kito galutinai nepamiršau. Tačiau kiek galiu prisiminti, tai jų keturiasdešimt trys, ir nors šis skaičius atrodo labai didelis, patikėkit manim, tai nėra jau *taip* labai jaudinama.

Be to, aš nekalta. Juk tam tikrą temperamentą (kuris lyg perkūnas iš giedro dangaus pritrenkė mane pačią per trisdešimtąjį gimtadienį) paveldėjau iš savo prosenelės brazilės, ir, aišku, vyrai tai jaučia. Nors jie ir nesisuka apie mane kaip peteliškės apie žiburį (manau, kad taip būna tik kino filmuose), visuomet kas

nors yra ranka pasiekiamas ir, kad ir kas jis būtų, stengiasi man pasirodyti kuo geriausiai.

Beje, su manim užsidega visi, kad ir senyvo amžiaus. Gali ištisas valandas. O rytą, prieš pusryčius, dar karčiuką. Tačiau jeigu su manim kiekvienas gali, tai dar toli gražu nereiškia, kad aš *noriu* su kiekvienu. Aš esu išranki, o ateityje būsiu dar išrankesnė. Nors ir esu labai patyrusi, kai žvelgiu štai į šitas keturiasdešimt tris pavardes, matau, kad mano meilužiai buvo tikros vidutinybės. Dauguma menkliau išsilavinę nei aš ir uždirbo mažiau pinigų. Kai kurie vedę (tai išaiškėjo pamažiukais), ir tik šeši tikrai įdomių profesijų atstovai. Be jokios abejonės, rimti mieli vyrai. Tačiau nė vienas nesugebėjo manęs vesti. O jeigu jau kalbu atvirai – apskritai *neįsivaizduoju* vyriškio, kuriam paaukočiau savo laisvę.

Tačiau prieš pripažindama, kad tokio vyriškio apskritai nėra, labai norėčiau susirasti tikrai įtakingą meilužį: ministrą ar Pasaulio banko direktorių, valstybės prezidentą ar Nobelio premijos laureatą, ką nors, kuris kalba apie įdomius dalykus, turi košės galvoje ir akiratį – ir nebijo išprususios moters.

Tik tuomet, kai būsiu išmėginusi visą spektrą nuo apačios iki viršaus, nuo bedarbio nelegalo iki valstybės galvos, tik tuomet aš nusiraminsiu. Tik tuomet žinosiu, kad esu ištyrinėjusi viską, kas susiję su vyrais ir santuoka. Tuomet galėsiu ramiai plušėti viršvalandžius, nebeįtikinédama savęs, kad mano svajonių vyriškis linksminasi šventėje, į kurią atsisakiau eiti. Tik tuomet žinosiu, kad gyvenau taip, kaip ir turėjau gyventi.

Na, tą žinau ir šiaip. Tačiau labai norėčiau gauti patvirtinimą.

Mano svetainė su trejomis didelėmis stiklinėmis durimis. Žengiu į terasą – tiesiai į Paryžiaus pavasarį. Balandžiai burkuoja ant stogo priešais, o strazdai taip čiulba ulba, kad man tirpsta širdis. Panteonas, regis, ranka pasiekiamas. Kupolas pūpso kaip motinos krūtinė, saulė pliskina baltas kolonas apačioje. O aš – aš jaučiuosi tokia atsigavusi, graži ir gundanti kaip niekuomet anksčiau savo gyvenime. Matyt, *tokie* yra Paryžiaus burtai (ne

Dievo Motinos katedros, Luvro ar Eifelio bokšto), kad čia pasijunti gražesnė nei kur nors kitur. Taip, tai aš iškart suvokiau, *tai* vilioja visą pasaulį į miestą prie Senos, tas svaiginantis jausmas, jog esi vienintelė, tau atsiveria visos galimybės šiame pasaulyje, lošiama netgi iš Pasaulio banko prezidento ir valstybių galvų. Jeigu lošiama išmaningai!

Mano butas yra studentų kvartale, septintame prašmatnaus namo Lasepedo gatvės aukšte. Jeigu pasilenkiu per dailius geležinius pinučius, juosiančius mano terasą, matau visą gatvę ištiesai. Pakalnėje ji įsilieja į parką, Botanikos sodą, o ant kalno – į įžymiąją Kontreskarpo aikštę, kur nors kokį savo klajokliško gyvenimo tarpą praleido visi dailininkai, rašytojai ir menininkai apskritai. Paskutinė garsenybė buvo Hemingvėjus, ir mane persmelkia pasitenkinimas. Mat dabar *čia* gyvenu aš. O jeigu esi kilusi iš Port Alfredo, tai jau laimėjimas.

Tačiau aš ne tik gyvenu Paryžiuje, aš jau jam priklausau. Aikštėje turiu pamėgtą užėigą, aludę su raudonu baldakimu ir jaukia stikline terasa. Padavėjai mane pažįsta ir pasveikina iš koto verčiančiu *Bonjour, madame!* O kai jie, apsirengę raudonojo vyno spalvos švarkais ir siauromis juodomis kelnėmis, virš žmonių galvų balansuoja savo anyžių likerio „Pastis“, vyno ir mėtų limonado taurėmis nukrautais padėklais, neišliedami nė lašelio, ir dar šaukia: *Attention, ca tache!*^{*}, atrodo kaip filme, tik daug daug gražiau.

Kasdien sėdžiu šitoje užėigoje, prieš pietus ir po pietų, džiaugdamasi ir grožėdamasi senais namais, kuriuose nėra dviejų vietodų langų, o visos sienos kreivos. Niekur čia nėra jokių normų, koks smagumas! Tokios aikštės nerastum visoje Kanadoje. Pačiame viduryje auga trys palisandrai, kurie šiuo metų laiku dar visai be lapų. Užtat žydi kaip pašėlę, taigi virš aikštės ir senamadiško gatvės žibinto kybo kvapnus violetinis debesis.

* Atsargiai, išsitepsit! (*Pranc.*)

Pas mus, Kanadoje, viskas sterilu, nuobodu ir apžvelgiama. O čia viešpatauja kerinti netvarka. Neįtikėtina, bet ko tik čia neprisigrūde: iš viso keturios kavinės, penki restoranai, kepėjas prancūzas, konditeris iš Tuniso, savitarnos parduotuvė, mėsinė, vaistinė, dešrų parduotuvė, sendaikčių ir padėvėtų drabužių parduotuvės. Taigi, kad nepamirščiau: galelį paėjėjus, prie Lasepedo gatvės kampo, nedidelė dušinė, kad valkatos, vasarą išsimiegą ant šaligatvio po palisandrais, irgi bent kiek pasimėgautų gyvenimu.

Bent iš pradžių taip maniau. Per tą laiką kai ką sužinojau. Tie valkatos ir rytais neatrodo dailiau kaip vakarais, ir man kyla įtarimas, kad jie *apskritai* nesiprausia. Be to, dailus tunisietis konditeris man paaiškino, kad dušai skirti ne elgetoms, o mūsų kvartalo gyventojams, nes visi namai čia istoriniai, dar iš paskutinės revoliucijos laikų. O tuomet butuose nebuvo vonių.

Nebuvo vonių! Nieko sau! Pas mus, Kanadoje, visi turi vonias. Net labiausiai nusususiam mediniam nameliūkštyje yra vonios kambarys ir dušas, ir jeigu anksti rytais ir vakarais juo nesinaudoji, iškart esi apšaukiamas asocialiu elementu. Kanadoje valstybės priešas Nr. 1 ne teroristai, o bacilos, virusai ir bakterijos bei visa kita, nežinia kaip dar vadinama, ir jeigu galėtume, tai juos visus kartu ir atskirai išsterilizuotume iš šito pasaulio. Mes, kanadiečiai, švaruolių tauta. Mes niekuomet nesinaudojame kito žmogaus dantų šepetėliu, ir didžiausias troškimas būtų nublizginti kiekvieną durų rankeną, o tik paskui už jos imti.

Aš pati, beje, nesu jau tokia pedantė, tačiau aistringai mėgstu maudytis, viena ir dviese, kaip pasitaiko. (Tik niekuomet nesimyliu vonioje. Mano stilius ne toks. Vonioje nepatogu, maža vietos, turi būti akrobatė, o akrobatiškumas naikina erotiką. Tačiau tai tik tarp kita ko.)

Šiaip ar taip, toji dušinė man nedavė ramybės ištisą naktį, taigi kitą rytą anksti įsitaisiau terasoje ir valandą stebėjau vyksmą prie jos durų. Tai, ką pamačiau, mane labai sukrėtė. Per visą valandą į vidų įėjo tik du žmonės (su skudurais, šepėčiais ir kibirais), *moteriškos* lyties atstovės.

Tačiau, laimė, prieš pietus pastebėjau, kad šiandien ten kaip tik švarinamasi ir daugiau žmonių įeiti *negalėtų* netgi *panorėje*. Tuomet vėl atgavau sielos ramybę. Tegu toji dušinė taip ir lieka dušinė, ir kitai dienai atidėjau mėgstančių maudytis Paryžiaus vyrų tyrimus. Negalimas daiktas! Juk jie turi maudytis! Iš veidų atrodo gana patraukliai. O visa kita paaiškės vėliau. Man skirta pusė metų įvykdyti užduočiai, nėra jokio pagrindo pulti kaip akis išdegusiai.

Užduotis! Ak tu Dieve mano! Kiek dabar valandų? Beveik penkios. Septintą uždaro pašta. Metas rašyti į Ameriką, laišką turiu išsiųsti dar šiandien. Taigi kuo greičiau į vonią, drabužius šalin, stotis ant svarstyklių, užrašyti svorį į lentelę, vėl apsirengti, tuomet eiti į kabinetą ir sėstis prie rašomojo stalo. Išsamūs laišakai – viena iš sutarties sąlygų. Darbdavė laukia!

Nieko nenuslėpsiu – toji darbdavė yra mano krikštamotė. Šiaip tai nebūtų nieko ypatinga. Keista tik tai, kad esu ją mačiusi vos du kartus, pirmąjį krikštijama, o antrąjį – prieš pat išvažiuodama į Paryžių, ir man labai gaila, nes mielai būčiau susipažinusi su ja artimiau.

Mano krikštamotė vardu Neli. Ji buvo geriausia mano motinos draugė ir Port Alfredo mero žmona. Krikštynomis ji man padovanojo šešis sidabrinčius senovinius šaukštus ir minkštą pūkų pagalvę, ant kurios meilingai geltonais šilkiniais siūlais apsukais peltakiais ir *itin* savotiška rašyba buvo išsiuvinėjusi tokį posakį:

YŠMESK ŠLEMŠTA UŽ BORTO!

Paskui, pati paklausiusi savo patarimo, įsitaisė meilužį, metė merą, išsidangino iš mūsų nususio uostamiesčio ir keturiasdešimt vieniems metams dingo kaip į vandenį.

Aš nelabai pasigedau Neli. Tačiau mano motina labai prieraiši. Juk niekaip nenurašysi jaunystės laikų bičiulės. Be to, su jos dingimu buvo susijusi mįslė, liečianti ir mano mirusį tėvą. Port Alfredas tuomet užte užė nuo paskalų, ir, nors šiandien apie tai nebekalba nė vienas žmogus, mano motina buvo tvirtai įsitikinusi, kad Neli sugriš, išsiteisins ir paaiškins visą tą įtartinę reikalą.

Kasmet balandžio mėnesį aplankau savo motiną. Kad ir kur esu, kad ir ką dirbu, balandis priklauso jai. Aš pasiimu keturias savaites atostogų, nuskrendu į Port Alfredą ir visą tą laiką labai ramiai ilsiuosi baltame mediniame name, kuris man toks savas ir kur, bent jau man, viskas prasidėjo.

Mano motina tuo tarpu jau tapo mokyklos direktore. Tačiau tai jai nekliudo mane lepinti popinti. Kai parvažiuoju, mano miegamasis būna išklijuotas naujais tapetais, lova ką tik paklota, o ant naktinio stalelio pūpso krūva įdomių knygų. Mano draugėms pranešta, kad aš parvažiuosiu, valgiaraštyje mėgstamiausi mano patiekalai, o Aliksas, gauruotas pudelio ir spanielio mišrūnas, nesitraukia nuo manęs nė per žingsnį.

Kai Neli davė apie save žinią, Aliksas linksmi tupėjo man ant kelių ir ilgu raudonu liežuviu godžiai laižė iš mano lėkštės kiaušininės likučius. Paprastai šitaip elgtis jam draudžiama, tačiau aš leidau namie dar tik pirmąją savaitę, taigi taisyklės buvo ne tokios griežtos.

Mes sėdėjome mėlyname valgomajame, buvo šeštadienis, vienuolikta valanda prieš pietus, ir aš klausiausi naujausių Port Alfredo gandų: kas pasigimdė, kas išsiskyrė, kokio laivo kapitonas įtariamas paėmęs kyšį ir kiek laivų nuskendo per praėjusią žiemą. Ant stalo buvo kavos ir karšto pieno, ką tik išspaus-tų greipfrutų sulčių, skrebučių, sviesto, apelsinų marmelado, o man ant didelės mėlynos lėkštės kūpsojo gardžiai kvepiančių blynų krūva.

Blynai – mėgstamiausias mano valgis, ir niekas neiškepa jų geriau kaip mano motina. Tačiau aš kalbu ne apie europietiškus blynus, kurių nė nedera šitaip vadinti. Kalbu apie tikrus amerikietiškus *pancakes*, mažyčius, purius, storus ir apskritus, pagardintus klevų sirupu, sviestu ir valgomus tokius karštus, kad vos gali tverti. Kai būnu itin išalkusi, tai sudedu jų bokštą, vieną ant kito tris, keturis, penkis, tarp jų prikaišioju sviesto gabalėlių, ant viršaus užpilu sirupo ir skoniuosi šiuo malonumu iš visos širdies.

Aliksas mėgsta blynus kaip ir aš, taigi mudu buvome priėję prie dvyliktojo, bet staiga gretimame kambaryje sučirškė telefonas, kaip man pasirodė, gerokai garsiau ir įkyriau nei paprastai. Mama pašoko, o grįžusi vos galėjo kalbėti iš susijaudinimo.

– Ji čia! – galų gale vaptelėjo.

– Puiku, – pasakiau, dėdamasi į lėkštę tryliktąjį blyną, – tik nenutuokiu, apie ką čia kalbi.

– Neli! – vėl atgavo žadą motina. – Neli, tavo krikštamotė! Ji čia, ką tik atvyko, apsigyveno „Saulėtosios Šiaurės“ viešbutyje – ką dabar pasakysi?

Nuleidau šakutę.

– Vadinasi, ji neapsakomai praturtėjo!

Mat „Saulėtosios Šiaurės“ viešbutis pats brangiausias visoje apylinkėje. Jame apsistoja vien generaliniai direktoriai ir milijonieriai. Ten nėra numerių po vieną kambarį, tik prabangios anfilados, išnuomos savaitėms iš anksto. Viena naktis tokiam viešbutyje kainuoja kaip dešimt parų vidutinės klasės viešbutyje.

– Ar ji ateina į svečius? – paklausiau susijaudinusi.

Mama linktelėjo.

– Ji jau važiuoja! Iš viešbučio rolsroisu. Turiu persirengti, ir tu taip pat. Gana valgyti, dailiai apsirenk ir pasigražink – tegu sprogsta iš pavydo, kai pamatys, kokia tu pasidarei.

Na, iš pavydo ji turės sprogti, tuo nė akimirkos neabejojau. Pirmiausia aš, gyvendama didžiausiuose Kanados miestuose ir netgi Amerikoje, buvau atsikračiusi provincialumo. Buvau baigusi studijas, lavinusi toliau, uoliai dirbusi, susitaupiusi stebėtinai daug pinigų ir padėjusi pamatus didelei karjerai, kurią ketinai netrukus pradėti.

Antra vertus, motina niekuomet neslopino mano saviklivos ir visuomet duodavo suprasti, kad gamta mane palankiai apdovanojo. Taigi aš žinau, jog esu daili, taip, jog priklausau tam vis gausėjančiam būriui moterų, kurios sulig metais darosi įspūdingesnės. Buvau gana simpatingas vaikas, paskui daug žadanti pa-

auglė, tačiau sulaukusi trisdešimties, kai pabudo seksualumas, aš užsiauginau plaukus, ir tai buvo lūžis.

Rudos mano garbanos siekia liemenį, oda balta ir švelni kaip šilkas, akys didelės ir rudos, burna širdutiška, o figūra – miesto apkalbų objektas, bent jau buvo anksčiau, kai turėjau užtektinai laiko mankštai, plaukiojimui ir dietoms. Paskutiniaisiais metais daugiau dėmesio skyriau karjerai, be to, kraustydamosi pamečiau svarstyklės ir nenusipirkau kitų.

Miegamajame įnikau svarstyti, ką man apsilvilti. Drabužių spintoje nelabai buvo iš ko rinktis. Vyriui būčiau pasipuošusi susagstoma suknele, pačia geriausia, pasiūta specialiai man (geriausios Monrealio siuvėjos), iš žvilgančio geltono šilko, su dailiomis apvaliomis sagutėmis nuo pat kaklo iki kelių. Prireikus galima atsisegti tris, keturias, penkias sagutes, ypatingu atveju – netgi šešias, žiūrint kokį vyrą nori priblokšti.

Jeigu neturiu draugužio, ši suknelė man nepaprastai pagelbs. Kadangi nemėgstu kalbinti vyrų, turiu naudotis ženklu, kurio nebūtų įmanoma nepastebėti. Į pobūvius dažniausiai einu užsigsčiusi visas sagutes – niekuomet nežinia, ką ten sutiksi, tačiau rimtu atveju, jeigu pasirodo geidžiamas subjektas, nepastebimai atsisegu keturias sagutes.

Keturių sagučių visiškai gana jautriems vyrams (kitoniški manęs apskritai netraukia). Man nerūpi tie, kurie įkaista tik nuo bambą siekiančios iškirptės. Tačiau jeigu kas nors atsisėda šalia, kai atsegtos keturios sagutės, ir paklausia, ar man patinka vakaras, – tas paprastai duoda daugiau, nei žada.

Tačiau kuo apsilvilti pasitinkant krikštamotę, kuri tave prisimena kaip meilų žinduklį švariuose vystyklusuose? Sijonu ir megztiniu? Nelabai tinka. Kostiumėliu – švarkeliu ir kelnėmis raudonais ir baltais dryžiais? Deja, šiuo metu jis man per ankštas. Lieka tik klasikinis žalias vilnonis Džagerio kostiumėlis, labai brangios Anglijos firmos, pirktas už didžiulę sumą prieš keletą metų Toronte ir beveik nedėvėtas. Todėl jis kaip ir naujas, damišškai

nuobodus, nekrintantis į akis ir nejaudinantis. Juo ir apsirengiu, jis labai tiks pirmajam pasimatymui su šitokia garbinga ypata.

Palengvėjusia širdžia nusviedžiau šalin patogią naminę pižamą, čiupau baltinius (geriausios kokybės, iš šilko), kojines ir įsibraškinau į sijoną. Dieve, koks jis *siauras!* O švarkas! Vos užsagsčiau, o juk nepasivilkau net palaidinukės. Keista. Per paskutinę mano viešnagę prieš metus kostiumėlis ant manęs karojo.

Sutrikusi žengiau prie veidrodžio, siekiančio grindis, ir kritiškai save apžiūrėjau. Kai įtraukiu pilvą, galima kentėti. Tačiau būtina apsiauti batelius kuo aukštesniais kulniukais, tuomet atrodo aukštesnė ir lieknesnė.

Ir batai mane išgelbėjo! Nurimusi apžiūrėjau save veidrodyje nuo galvos iki kojų. Ką gi. Nesu liauna kaip vytelė manekenė, tačiau kadangi manęs niekuomet neviliojo tas amatas, nelabai ir jaudinuosi. Sutinku, kad kai kurios mano kūno vietos labai vešlios, užtat veide nėra raukšlėlės. Mano figūra itin moteriška, krūtinė ir užpakalis gašliai apvalūs, bet juosmuo ir kojos nuostabaus lieknumo. O ko daugiau reikia? Viskas priklauso nuo požiūrio. Ne *aš* esu per stora, ne, kitos *per plonos!*

Kartys nedomina nė vieno menininko. O kiek galiu spręsti, lovoje vyrams patinka labiau apčiuopiami dalykai. Tereikia apsilankyti muziejuje. Ką tapė dailininkai? Geidulingas damas su krūtimis ir širdimi. Tikrai! Rubensą mano figūra būtų parklupdžiusi. Tačiau kostiumėlis tikrai pernelyg ankštas. Veržia, vos krusteliu.

Atsisėdau prie stalo ir šukavau vešlias rudas savo garbanas, kol jos tiesiog grėsmingai sužvilgo. Tuomet neįprastai aukštakulniais bateliais nutipenau į apačią. Dar lipdama laiptais išgirdau automobilio ūžimą. Dukart nuaidėjo signalas, Aliksas skalydamas išpuolė iš virtuvės, jam iš paskos – motina, skambutis su čirškė ilgai ir trankiai, o paskui tegirdėjau tik kvatojantis, lojant, bučiuojantis ir šūkčiojant, viskas vis garsėjo ir per vestibulį nu-plaukė į svetainę.

Ten audra šėlo toliau. Ir kai svarsčiau, jog beveik nieko nežinau apie Neli, tik tai, kad ji visiškai nemoka rašyti be klaidų, paliko mūsų merą kaip sprandą trūkusi (ir kad mano tėvas po dviejų dienų taip pat dingo kaip į vandenį, ir niekas jo daugiau nebematė), išgirdau jos balsą:

– O *kur* prieauglis?

Tada nulipau paskutiniaisiais laipteliais ir pasirodžiau.